

ตอนที่ ๓ เล่ม ๖๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๓ มกราคม ๒๕๕๑

กฎสำนักนายกรัฐมนตรี

ฉบับที่ ๓๘ (พ.ศ. ๒๕๕๑)

ออกตามความในพระราชบัญญัติเครื่องแบบ
ข้าราชการฝ่ายพลเรือน พุทธศักราช ๒๕๓๘
(ว่าด้วยเครื่องแบบพนักงานกรมรถไฟ)

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติ
เครื่องแบบข้าราชการฝ่ายพลเรือน พุทธศักราช ๒๕๓๘
นายกรัฐมนตรีออกกฎไว้ดังต่อไปนี้

ให้ยกเลิกกฎสำนักนายกรัฐมนตรี ออกตามความใน
มาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติเครื่องแบบข้าราชการฝ่าย
พลเรือน พุทธศักราช ๒๕๓๘ (ฉบับที่ ๕) ลงวันที่
๑ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๔๒ และกฎสำนักนายก

ตอนที่ ๓ เล่ม ๖๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๓ มกราคม ๒๔๕๑

รัฐมนตรี ออกตามความในมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติ
 เครื่องแบบข้าราชการฝ่ายพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๓๘
 (ฉบับที่ ๒๖) ลงวันที่ ๒ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๔๓๕
 และให้ใช้กฎต่อไปนี้แทน

หมวด ๑

ลักษณะของเครื่องแบบ

ข้อ ๑. เครื่องแบบสำหรับพนักงานกรมรถไฟ มี ๒
 ชนิด คือ

ก. เครื่องแบบสีกากี

ข. เครื่องแบบสีน้ำเงิน

ข้อ ๒. เครื่องแบบสีกากี ประกอบด้วย

(๑) หมวกทรงหม้อตาลสีกากี กะบังหน้าสีดำ
 มีผ้าพันหมวกสีดำขนาดกว้าง ๕ เซ็นติเมตรพันรอบหมวก
 สายรัดคางสีน้ำตาล มีคุดมทำด้วยวัสดุสีน้ำตาลแก่ติดข้าง
 หมวกสำหรับติดสายรัดคางข้างละ ๑ คุดม ที่หน้าหมวกติดรูป
 ครุฑพ่าห์ หรือ

ตอนที่ ๓ เล่ม ๖๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๓ มกราคม ๒๔๕๑

หมวกกันแดดแบบราชการสีทากี้ มีสายรัดคางและ
หน้าหมวกเช่นเดียวกับหมวกทรงหม้อตาล แต่ให้มีขลิบ
สีดำ ขนาดกว้าง ๑ เซนติเมตร ไว้ตอนบนของผ้าพับหมวก

(๒) เสื้อเชิ้ตสีทากี้แขนยาว ไม่พับปลายแขน
หรือแขนสั้น มีกระเป๋าทอกข้างละ ๑ กระเป๋า มีใบปกเป็น
รูปมณฑลกลางแหลม มีดุมเช่นเดียวกับ (๑) ทอกเสื้อ
๕ ดุม ที่ปากกระเป๋าทอกที่ปลายแขนเสื้อ (สำหรับแขนยาว)
ข้างละ ๑ ดุม

(๓) กางเกงสีทากี้ ขายาวไม่พับปลายขา สวมทับ
เสื้อเชิ้ต และมีเข็มขัดหนังสีน้ำตาลแบบข้าราชการทั่วไป
คาดทเอว

(๔) รองเท้าหนังสีดำหรือสีน้ำตาล หุ้มข้อหรือ
หุ้มสัน กุ้งสีเดียวกับรองเท้า

ข้อ ๓. เครื่องแบบสีน้ำเงิน ประกอบด้วยหมวก เสื้อ
และกางเกง เช่นเดียวกับเครื่องแบบสีทากี้ทุกประการ
เว้นแต่เปลี่ยนจากสีทากี้เป็นสีน้ำเงิน และ

ตอนที่ ๓ เล่ม ๖๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๓ มกราคม ๒๔๕๑

(๑) หมวกให้ใช้แต่หมวกทรงหม้อตาล สายรัดกาง
สีกดำ

(๒) เข็มขัดทำด้วยหนังสีดำ

(๓) รองเท้าให้ใช้ได้เฉพาะรองเท้านักดำ

หมวด ๒

พนักงานที่ต้องแต่งเครื่องแบบ

ข้อ ๔. พนักงานที่ต้องแต่งเครื่องแบบ ได้แก่พนักงาน
ผู้ดำรงตำแหน่งดังต่อไปนี้

(๑) สารวัตรเดินรถ ผู้ช่วยสารวัตรเดินรถ และ
เสมียนพนักงานแผนกนั้น

(๒) สารวัตรรับส่งสินค้า ผู้ช่วยสารวัตรรับส่ง
สินค้า และเสมียนพนักงานแผนกนั้น

(๓) นายสถานีและพนักงานประจำสถานี

(๔) นายย่านสถานีและพนักงานประจำย่านสถานี

(๕) พนักงานตรวจรถ พนักงานประจำรถจักร

• พนักงานประจำขบวนรถ

ตอนที่ ๓ เล่ม ๖๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๓ มกราคม ๒๔๕๑

- (๖) คนรับใช้ในรถสะเบียง และรถนอน
- (๗) นายตรวจสาย ช่างสาย นายตรวจไฟฟ้า
- (๘) นายตรวจทาง พนักงานหอสัญญาณ พนักงาน

สื่อสาร

(๙) นักการ หัวหน้ายามและคนยาม คนขับเรือ
คนขับรถยนต์

ข้อ ๕. พนักงานสังกัดฝ่ายการช่างกล ให้แต่งด้วย
เครื่องแบบสีน้ำเงิน และฉะเพาะพนักงานขับรถ ให้มีตัว
อักษร " พ. ข. ร. " ทำด้วยโลหะสีทองขนาดสูง ๑.๕
เซ็นติเมตร ติดที่อกเสื้อเหนือกระเป๋าด้านหลัง

ข้อ ๖. พนักงานสังกัดฝ่ายอื่นให้แต่งด้วยเครื่องแบบสี
กากี แต่

- (๑) สารวัตร ให้ใช้ได้ฉะเพาะหมวกกันแดด
พนักงานอื่นให้ใช้ได้ฉะเพาะหมวกทรงหม้อตาล
- (๒) นายสถานี ให้ใช้ผ้าพันหมวกสีแดง
- (๓) พนักงานรักษารถ พนักงานขบวนรถ ให้ใช้ผ้า
พันหมวกสีขาว

ตอนที่ ๓ เล่ม ๖๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๓ มกราคม ๒๔๘๑

และฉะเพาะพนักงานรักษารถให้มีตัวอักษร " พ.ร.ร. " ทำด้วยโลหะสีทองขนาดสูง ๑.๕ เซ็นติเมตร ติดที่อกเสื้อเหนือกระเป๋าด้านซ้ายด้วย

(๔) คนการสถานี คนการที่รับส่งสินค้า คนการหอสัญญาณ คนการหัวประแจ และพนักงานพ่วงรถ ให้ใช้กางเกงขาสั้น

ข้อ ๗. เครื่องแบบคนรับใช้ในรถสะเบียง และรถนอน ให้ใช้เสื้อสีขาวแบบที่ใช้ในการเซฟอาหาร กางเกงขาขาวไม่พับปลายขาสั้นน้ำเงิน หมวกทรงหม้อตาลสีน้ำเงิน มีรูปครุฑพ่าห์ติดหน้าหมวก แต่ฉะเพาะคนรับใช้ในรถสะเบียงไม่ต้องใช้หมวก

ข้อ ๘. ให้กรมรถไฟทำรูปเครื่องแบบตามกฏนี้ไว้ให้ดูเป็นตัวอย่าง.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๖ มกราคม พ.ศ. ๒๔๘๑

ควง อภัยวงศ์

นายกรัฐมนตรี.